

Ενωτική πρωτοβουλία ΜΕΡΑ25-Ανατρεπτική Οικολογική Αριστερά: Η μαχητική αριστερά μπορεί να εκπροσωπηθεί στην Ευρωβουλή

Παρότι η συζήτηση για τις επικείμενες Ευρωεκλογές της 9ης Ιούνη είναι χαμηλών πτήσεων, αυτές διεξάγονται σε μια περίοδο πολιτικά, οικονομικά και γεωπολιτικά σημαντική και τα αποτελέσματά τους θα παίξουν ρόλο σε μια σειρά μετώπων: τα πολεμικά μέτωπα στην Παλαιστίνη και την Ουκρανία, τις διεθνείς οικονομικές και πολιτικές ισορροπίες και στην καθημερινότητα των εργαζόμενων.

- Στην πολεμοχαρή και χωρίς προοπτική, ΕΕ η ακροδεξιά γίνεται ρυθμιστής.

Η ΕΕ βρίσκεται εδώ και πολλά χρόνια σε αποδρομή του όποιου θετικού φορτίου πρόβαλε για τον εαυτό της ως «ενιαίου χώρου κοινωνικής ευημερίας, ισότητας και ειρήνης». Η σκληροπυρηνική και πραξικοπηματική διαχείριση της κρίσης χρέους των χωρών του νότου, η δομική αδυναμία της ΕΕ να συμβάλει στην αντιμετώπιση του υγειονομικού κινδύνου από την κρίση της πανδημίας του covid, που οδήγησε για ένα μεγάλο διάστημα στη στροφή σε πολιτικές κρατικών ενισχύσεων με την ανάδυση του εθνικού πεδίου, η απάνθρωπη διαχείριση των προσφυγικών και μεταναστευτικών ροών με τη λογική της Ευρώπης- φρούριο, η επίσημη αποσύνδεση ενός σημαντικού ιμπεριαλιστικού κέντρου, του Ηνωμένου Βασιλείου, είναι κάποια από τα στιγμιότυπα που αποκαλύπτουν τη φύση της ένωσης. Σε αυτά προστίθεται η απροκάλυπτη υπαγωγή στους ΝΑΤΟϊκούς σχεδιασμούς και η επιθετική πυροδότηση πολεμικών συγκρούσεων. Η απόφαση της ΕΕ για αποστολή οπλισμού στην Ουκρανία, η πίεση Μακρόν για άμεση εμπλοκή αμερικανικών και ευρωπαϊκών στρατιωτικών δυνάμεων στον πόλεμο της Ουκρανίας είναι ενδεικτικές όπως και η συζήτηση για αμυντική συμφωνία της Ουκρανίας με την Ελλάδα και άλλες χώρες της ΕΕ. Ακόμη πιο ακραία, η απροσχημάτιστη στήριξη της γενοκτονίας που πραγματοποιεί το Ισραήλ στη Γάζα και των εγκλημάτων πολέμου του Νετανιάχου σε βάρος αμάχων. Προϊόν αυτών των επιλογών είναι η τάση στρατιωτικοποίησης των ευρωπαϊκών οικονομιών και ενίσχυσης της κούρσας εξοπλισμών.

Η δυσκολία υποστήριξης των ρομαντικών μυθευμάτων για την ΕΕ δεν σημαίνει, όμως, και αποδυνάμωση ή κατάρρευσή της. Η ΕΕ έχει μπει σε μια φάση διεύρυνσής της, ως καπιταλιστικής ολοκλήρωσης, που συντελείται με το βάθεμα της διαπλοκής της με τον αμερικανοΝΑΤΟϊκό ιμπεριαλισμό. Η αποβιομηχάνιση και η αναπτυξιακή υστέρηση σε αγορές αιχμής, όπως οι τεχνολογίες, δεν δίνουν προοπτική για φυγή από τον κύκλο της λιτότητας για τον χώρο της ΕΕ. Μόνη

διέξοδος για το νεοφιλελεύθερο κέντρο της είναι η ολοένα και μεγαλύτερη πρόσδεση στον άξονα ΗΠΑ-NATO, με στόχο την αποδυνάμωση των μακροπρόθεσμων, αποσταθεροποιητικών κινδύνων που αναδύονται από την οικονομία της Κίνας και λοιπούς αποσυνάγωγους, τις χώρες BRICS και τη στρατιωτική δυνατότητα που διατηρεί η Ρωσική Ομοσπονδία.

Ωστόσο, μετά και την υποχώρηση των μεγάλων κινημάτων ενάντια στη λιτότητα και τα μέτρα δημοσιονομικής πειθαρχίας, δεν υπάρχουν κοινωνικά κινήματα τέτοια που να κλονίζουν σήμερα τη νεοφιλελεύθερη οικονομική και πολιτική κυριαρχία που στηρίζει την εξουσία των υπερεθνικών μηχανισμών της ΕΕ. Φυσικά, επιμέρους όψεις της αποδοκιμάζονται όταν προκύπτουν μαζικές κινητοποιήσεις, όπως συμβαίνει σήμερα με τις διεθνείς κινητοποιήσεις ενάντια στη γενοκτονία του Παλαιστινιακού λαού από το Ισραήλ. Η μαζική κινητοποίηση στα πανεπιστήμια και τις μητροπόλεις του δυτικού κόσμου για την Παλαιστίνη, μέσα σε συνθήκες διώξεων και λογοκρισίας, πέρα από ελπιδοφόρα, είναι και αποκαλυπτική της δυναμικής που θα μπορούσε να έχει ένα αντιπολεμικό-αντιιμπεριαλιστικό κίνημα της εποχής μας που να συγκρούεται με τη στρατηγική των ευρωπαϊκών κυβερνήσεων. Σκοντάφτει, όμως, στην απουσία δυνάμεων στην ευρωπαϊκή αριστερά που να μπορούν να την εκπροσωπήσουν πολιτικά.

Πάνω σε αυτό το έδαφος γεννιέται αυτή τη στιγμή μια προβλέψιμη αλλά επικίνδυνη συμμαχία: η συμμαχία δεξιάς-ακροδεξιάς στην Ευρώπη. Ο νεοφιλελεύθερος νεοφασισμός που έχει αναδειχθεί διεκδικεί ενισχυμένη καταγραφή στις επικείμενες ευρωεκλογές. Βαθιά νεοφιλελεύθεροι, νατοϊκοί και πολεμοχαρείς, οι Λεπέν-Ορμπάν-Μελόνι-Μοραβιέτски και Σία, συγκροτούν μια ακροδεξιά τάση στην Ευρώπη που δεν είναι περιθωριακή, δεν αποκλίνει από την κυρίαρχη οικονομική και γεωπολιτική στρατηγική και τρέφεται από τη συνολική στροφή στον αυταρχισμό. Η προσέγγιση δεξιάς-ακροδεξιάς, που αποτυπώθηκε και στην πρόσκληση του ΕΛΚ στη Μελόνη για σύμπραξη, αποδεικνύει τη δυναμική του ακροδεξιού χώρου. Καταγράφεται μια τάση συγκρότησης ισχυρών κυβερνητικών πόλων με δεξιό-συντηρητικό έως ακροδεξιό πρόσημο και αποδιάρθρωσης της δυνατότητας της σοσιαλδημοκρατίας-κεντροαριστεράς να προβάλλει αντίπαλο δέος. Η εξέλιξη αυτή, που θα φέρει ακόμη μεγαλύτερη παρουσία ακροδεξιών σε κυβερνητικές θέσεις και ευρύτερη πολιτική συντηρητικοποίηση, σε μια ήπειρο που ήδη παρακολουθεί με μακαριότητα εγκλήματα όπως το ναυάγιο της Πύλου, είναι ιδιαίτερα σοβαρή και απειλεί συνολικά τις ελευθερίες των λαών και τα κοινωνικά δικαιώματα πολύ μεγάλων μερίδων του πληθυσμού (γυναικών, ευάλωτων ομάδων, προσφύγων και μεταναστών, ΛΟΑΤΚΙ ατόμων).

- Ζητείται αντιπολίτευση να σταματήσει την κυβερνητική επίθεση

Στην Ελλάδα, η ΝΔ του Μητσοτάκη παρουσιάζεται σήμερα απόλυτος κυρίαρχος της πολιτικής σκηνής, μετά από δύο εθνικές εκλογές που την ισχυροποίησαν εκλογικά και έφθειραν τους πολιτικούς της αντιπάλους. Ποτέ ξανά στα μεταπολιτευτικά χρονικά στην Ελλάδα κάποια κυβέρνηση δεν είχε συγκεντρώσει τόση πολιτική ισχύ και σύσσωμη τη στήριξη του ελληνικού κεφαλαίου και των ξένων αστικών συμφερόντων. Η ΝΔ αξιοποιεί αυτό το momentum για να καθιερωθεί ως το επίκεντρο της πολιτικής σκηνής μακροπρόθεσμα.

Η ΝΔ επιχειρεί να περάσει με την τακτική του «blitzkrieg» κομβικές μεταρρυθμίσεις για το κεφάλαιο και την ιστορική ατζέντα της δεξιάς στην Ελλάδα: κατάργηση 8ώρου, χτύπημα του συνδικαλισμού, απαγόρευση διαδηλώσεων, επίθεση στο φοιτητικό κίνημα και το δημόσιο πανεπιστήμιο, ξεπούλημα του περιβάλλοντος, αυστηροποίηση των ποινών και ποινική περικύκλωση αγωνιστικών πρακτικών. Ταυτόχρονα πραγματοποιεί επιμέρους «πραξικοπήματα» στον κρατικό μηχανισμό για να διαμορφώσει στρατηγικά εμπόδια στους κοινωνικούς αγώνες και την αριστερά: τέτοια είναι το εκτεταμένο δίκτυο παρακολουθήσεων, η μεθοδολογία παρέμβασης στο δικαστικό σώμα για να συγκαλυφθεί το έγκλημα των Τεμπών, η προσθήκη στο εκλογικό σώμα ενός μεγάλου πλήθους ομογενών χωρίς κανένα βιοτικό δεσμό με τη χώρα αλλά και η εξόφθαλμη παραβίαση του Συντάγματος με την ψήφιση του νόμου για τα ιδιωτικά πανεπιστήμια.

Για να επεκτείνει την κυριαρχία της, η ΝΔ κάνει την ίδια στιγμή ανοίγματα στο χώρο του φιλελεύθερου κέντρου, εκμεταλλευόμενη τη θέση αδυναμίας που βρίσκονται τα κόμματα της αντιπολίτευσης. Με κινήσεις όπως η ψήφιση του γάμου των ομόφυλων ζευγαριών, θέλει να αποδιοργανώσει τα κόμματα αυτά περαιτέρω και να ενσωματώσει κεντρώα στρώματα στο εκλογικό της ακροατήριο. Την ίδια στιγμή, χειρίζεται τις ακροδεξιές αποκλίσεις με εθνικιστική ρητορεία, αντιπροσφυγικές πολιτικές και με δεξιούς «αντάρτες» στο εσωτερικό της, τύπου Σαμαρά, Βορίδη, για να αποτελούν κέντρα συσπείρωσης των ακροδεξιών ακροατηρίων.

Η βασική αιτία που η κυβέρνηση Μητσοτάκη έχει συγκεντρώσει αυτού του μεγέθους την πολιτική πυγμή είναι η απουσία αντιπολίτευσης σε πολιτικό επίπεδο. Αυτό της δίνει την αυτοπεποίθηση να δρα ανεξέλεγκτη. Η βασική πίεση που αισθάνθηκε η ΝΔ στις προηγούμενες εθνικές εκλογές ήταν η ακροδεξιά ψήφος, που όμως εκπροσωπήθηκε κατακερματισμένη με 3 κόμματα στη Βουλή (Βελόπουλο-Νίκη-Σπαρτιάτες). Ο ΣΥΡΙΖΑ όχι απλώς δεν κατάφερε να ορθώσει αντιπολίτευση που να κοντράρει τη ΝΔ, αλλά ηττήθηκε συντριπτικά στις εκλογές, ακολουθώντας έκτοτε ένα σπιράλ διάλυσης και μια τραγική πορεία απαξίωσης και πολιτικής αποσύνθεσης, που κορυφώθηκε με την ανάδειξη στην ηγεσία του Στ. Κασσελάκη, ενός προσώπου που πριν λίγα χρόνια δεν θα γινόταν δεκτός ούτε καν ως μέλος. Αυτές οι εξελίξεις, μπορεί να είναι συνέπεια των επιλογών του ΣΥΡΙΖΑ, δηλαδή της μνημονιακής πορείας και της νεοφιλελεύθερης και αμερικανόφιλης διακυβέρνησης, αλλά δεν έχουν μόνο αποτελέσματα στενά για τον ΣΥΡΙΖΑ. Βαθαίνουν την κρίση εμπιστοσύνης ευρύτερων λαϊκών στρωμάτων στην αριστερή ψήφο συνολικότερα. Η Νέα Αριστερά, που συντίθεται από τα βασικά στελέχη της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ 2015-2019, αδυνατεί να προτάξει κάτι διαφορετικό και είναι εντυπωσιακή η μηδενική αυτοκριτική για τις πολιτικές επιλογές που οδήγησαν στο ναυάγιο ΣΥΡΙΖΑ. Στερείται δυναμικής, αφού λειτουργεί ως απολογητής των μνημονιακών και φιλοϊμπεριαλιστικών πολιτικών που ασκήθηκαν στο όνομα της αριστεράς την περίοδο της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ.

Το δε ΠΑΣΟΚ δεν εκπλήρωσε την προσδοκία της ανάδειξης σε βασικό αντιπολιτευτικό πόλο και λεηλατείται από τη ΝΔ που εκπροσωπεί τον ισχυρό πόλο του υπαρκτού κυβερνητισμού. Μεγάλο μέρος του ευρωψηφοδελτίου της ΝΔ αποτελείται από πρόσωπα προερχόμενα από το χώρο του ΠΑΣΟΚ και το ίδιο παρατηρείται στη σύνθεση της κυβέρνησης (Πιερρακάκης, Χρυσοχοΐδης κ.ά.).

Η έλλειψη αριστερής αντιπολίτευσης στο πολιτικό πεδίο είναι ένα ορατό κενό και ένας

αυτοτροφοδοτούμενος φαύλος κύκλος. Την πρώτη τετραετία Μητσοτάκη έγιναν πολλοί και μεγάλοι αγώνες. Αλλά η αδυναμία τους να εκπροσωπηθούν στην πολιτική σκηνή αποδιοργανώνει αντικειμενικά τους όρους συγκρότησης κινημάτων για το μέλλον. Δεν είναι τυχαία η δυσκολία συγκρότησης αντιστάσεων τον τελευταίο χρόνο, με την εξαίρεση του φοιτητικού κινήματος και κάποιες αγροτικές κινητοποιήσεις, που όμως σε τίποτα δεν θύμισαν παλαιότερες αγροτοσυνδικαλιστικές διεκδικήσεις.

Το ΚΚΕ δεν μπορεί να καλύψει αυτό το πολιτικό κενό. Η σταθερά ανθενωτική, έως εχθρική προς άλλες αριστερές δυνάμεις, στάση του διευκολύνει την απογοήτευση του κόσμου που αγωνίζεται και δεν επιτρέπει να δημιουργηθεί ένα μεγάλο μέτωπο αντίστασης στις κυβερνητικές πολιτικές. Η πολιτική του στρατηγική και παρουσία στο πολιτικό σκηνικό έχει τον προσανατολισμό της υποδοχής της δυσαρέσκειας από τις πολιτικές, που παρουσιάζονται ως νομοτελειακές και αναπότρεπτα δεινά, από τα οποία ο λαός πρέπει πάντοτε εκ των υστέρων και αφού όλα περάσουν, να βγάλει συμπεράσματα. Το ΚΚΕ δεν έχει θέσει το στόχο να σταματήσει την κυβέρνηση σήμερα και τώρα και γι' αυτό άλλωστε δεν κινείται σε τακτικές μετώπων και συνεργασιών, που είναι αναγκαίες για να συγκροτηθούν τέτοιες αντιστάσεις ώστε να εμποδιστεί η ψήφιση μέτρων και να ανατραπούν νόμοι. Μοιάζει να έχει αποδεχθεί τον συσχετισμό και γι' αυτό φαίνεται να πιέζεται κυρίως από τις τάσεις συντηρητισμού, αντί να κρατά αντιστάσεις σε αυτόν, όπως αναδείχθηκε από την ιδιαίτερα αντιδραστική ρητορεία που επιστράτευσε στην περίπτωση του γάμου των ομόφυλων ζευγαριών.

- η μαχητική αριστερά μπορεί να εκπροσωπηθεί στην Ευρωβουλή

Αποδείχθηκε με εκκωφαντικό τρόπο ότι δεν είχαν βάση εκτιμήσεις που αναδείκνυαν ως βασικό κίνδυνο την έκθεση της ριζοσπαστικής αριστεράς σε σειρήνες «κυβερνητισμού». Όχι απλώς δεν υπάρχει σήμερα προοπτική αριστερής κυβέρνησης αλλά ακόμη και ο ΣΥΡΙΖΑ κατέρρευσε, ενώ η αριστερά παλεύει για την εκπροσώπηση της σε ένα σκηνικό που σκληραίνει επικίνδυνα. Αυτό είναι που πρέπει και να πετύχουμε. Όλα τα σφυριά να βαρέσουν μαζί, για να είναι την επαύριο η αριστερά των κινημάτων σε θέση να μιλά στην κοινωνία, να εκπροσωπείται στους πολιτικούς μηχανισμούς.

Η ενωτική πρωτοβουλία ΜΕΡΑ25 – Ανατρεπτική Οικολογική Αριστερά είναι ο συνδυασμός που έχει τις προϋποθέσεις να το καταφέρει. Είναι ένας μάχιμος και μαχητικός χώρος ενότητας δυνάμεων που προτάσσει ένα πλήρες πρόγραμμα κοινωνικών και λαϊκών διεκδικήσεων και μια ριζοσπαστική αριστερή πρόταση σε Ελλάδα και Ευρώπη, με μαζικό, λαϊκό λόγο, ώστε να μπορεί να διεμβολίσει ευρύτερα ακροατήρια. Έχει ξεκάθαρη θέση σύγκρουσης και ρήξης με την ΕΕ, η οποία θεωρεί ότι δεν βελτιώνεται αλλά είναι ταυτισμένη δομικά με τις νεοφιλελεύθερες πολιτικές ανισότητας, φτώχειας και αυταρχισμού. Έχει στο επίκεντρο του προγράμματός της διεκδικήσεις για την ακρίβεια, την προστασία της λαϊκής στέγης, την αύξηση των μισθών-συντάξεων, την πολιτική προστασία, τη δημόσια υγεία και παιδεία, τα κοινωνικά και δημοκρατικά δικαιώματα, το περιβάλλον, τον αγώνα ενάντια στην αντιπροσφυγική και αντιμεταναστευτική πολιτική της κυβέρνησης και της ΕΕ, τα δικαιώματα των γυναικών, των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων, την αντιφασιστική πάλη καθώς και την αντίσταση στο ΝΑΤΟ, τον αμερικανοευρωπαϊκό ιμπεριαλισμό και τη γενοκτονία στην Παλαιστίνη.

Είναι γέννημα μιας διαδικασίας προγραμματικής συζήτησης και σύγκλισης κομμάτων, οργανώσεων και ανένταχτων αγωνιστών/τριών της ριζοσπαστικής αριστεράς που πέτυχε μια πλατιά συνεργασία. Έχει στις τάξεις της αγωνιστές του εργατικού και νεολαιίστικου κινήματος και ακτιβιστές για το περιβάλλον και τα δικαιώματα, ανθρώπους των κινήματων που έχουν στοχοποιηθεί για τους αγώνες τους.

Το πολιτικό στίγμα του συνδυασμού έχει στοιχεία φυσιογνωμίας ιδιαίτερα προωθητικά για τη ριζοσπαστική αριστερά: μαχητικό και αριστερό ριζοσπαστικό στίγμα, με έμφαση στους αγώνες, εναλλαγή στις θέσεις, πλουραλισμό και συλλογική, δημοκρατική λειτουργία με σεβασμό και ανάδειξη των επιμέρους ρευμάτων και χώρων που συνεργάζονται σε μια κοινή προσπάθεια, νεολαιίστικο στίγμα, ισχυρή εκπροσώπηση των γυναικών. Αλλά και προσήλωση στην ενότητα. Είναι ο μόνος πολιτικός συνδυασμός στην αριστερά που με πείσμα επιμένει στην ενότητα και έμπρακτα πασχίζει για να βρεθούν πεδία σύγκλισης, ώστε να βγει ο κόσμος της αριστεράς από το νφαύλο κύκλο της απογοήτευσης. Αρνείται να παρακολουθεί το ξήλωμα των κοινωνικών δικαιωμάτων χτενίζοντας κείμενα μέχρι να βρεθούν ιδεολογικές διαφοροποιήσεις.

Ο στόχος της ενωτικής πρωτοβουλίας ΜΕΡΑ25-Ανατρεπτική Οικολογική Αριστερά είναι ξεκάθαρος και είναι ένας: να εκπροσωπηθεί στο Ευρωκοινοβούλιο για να υπάρξει την επομένη των ευρωεκλογών πολιτική και κινηματική αντιπολίτευση και πολιτική έκφραση ενός κόσμου που επιμένει να αμφισβητεί και να αντιστέκεται στην κυβέρνηση Μητσοτάκη και στις πολιτικές της. Με βάση τις πολιτικές τάσεις, είναι ένας στόχος που φαίνεται ότι μπορεί να επιτευχθεί. Οι τελευταίες δημοσκοπήσεις δείχνουν το συνδυασμό να αγγίζει ή και να ξεπερνά το 3%. Όσο αναξιόπιστες και να είναι οι δημοσκοπήσεις, η πολιτική τάση ανοδικού ρεύματος είναι πραγματική και μπορεί να καταστήσει εφικτό το να εκπροσωπείται η ριζοσπαστική αριστερά στην Ευρωβουλή. Πρόκειται για μια πιεστική πολιτική ανάγκη, εάν κανείς διαβλέπει τους κινδύνους που συνεπάγεται η παρούσα κυβέρνηση και ο παρών συσχετισμός για τις λαϊκές κατακτήσεις αλλά και για την αριστερά στην Ελλάδα συνολικότερα.

Αυτό είναι το κρίσιμο για τον κόσμο της αριστεράς σε αυτές τις εκλογές: να υπάρξει αντίπαλο δέος στην κυβέρνηση Μητσοτάκη, να έχουν στήριγμα οι αγώνες στην αριστερά και να συνδεθούν διεθνώς τα κινήματα της ειρήνης και της αλληλεγγύης στον Παλαιστινιακό λαό. Για πραγματική αντιπολίτευση στη δυστοπία που ζούμε και ώθηση στο λαϊκό κίνημα για κατακτήσεις.

Αναστασία Σταυροπούλου

Υποψήφια Ευρωβουλευτρια με την ενωτική πρωτοβουλία ΜΕΡΑ25 - Ανατρεπτική Οικολογική Αριστερά